



ת"פ 26072/06/14 - בית המכס ומע"מ ירושלים נגד ניופלד בע"מ, ראיד אבו נג'מה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 26072-06-14 בית המכס ומע"מ ירושלים נ'
ניופלד בע"מ ואח'

בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ
בעניין: בית המכס ומע"מ ירושלים ע"י עו"ד הילה
זיגלר ועו"ד ענבר וינשטיין

המאשימה

נגד

1. ניופלד בע"מ
2. ראיד אבו נג'מה ע"י עו"ד מאהר חנא

הנאשמים

גזר דין

רקע

נאשמת מס' 1 (להלן: **החברה**) היא חברה שעסקה בשיפוצים, הובלות ומכירת חומרי בניה. נאשם מס' 2 (להלן: **הנאשם**) היה בזמנים הרלוונטיים להליך מנהלה של החברה.

במהלך התקופה שבין מרץ 2012 ועד אוגוסט 2013 הגיש הנאשם לרשויות המס 17 דיווחים חודשיים של החברה, בהם ניכה שלא כדין מס תשומות בסכום כולל של 474,785 ש"ח. לצורך ניכוי המס השתמשו הנאשמים בכ- 200 חשבוניות פיקטיביות של ארבע חברות שונות, אשר לא ביצעו כל עסקה עם מי מהנאשמים.

כמו כן, הנאשמים לא הגישו לרשויות המס דיווחים שנתיים על הכנסותיה של החברה בין השנים 2012 עד 2015. מחזור העסקאות של החברה היה בשנת 2012 מעל 3 מיליון ש"ח, בשנת 2013 מעל 4.5 מיליון ש"ח, בשנת 2014 מעל 1.9 מיליון ובשנת 2015 מעל 1.1 מיליון.

בשל כך הורשעו הנאשמים ב- 17 עבירות של ניכוי תשומות ללא מסמך כדין לפי חוק מס ערך מוסף ו- 5 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד לפי פקודת מס הכנסה.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה התייחסו למחזור העסקאות הגבוה עליו לא דיווחו הנאשמים, למשך התקופה בה פעלו הנאשמים מבלי לדווח על הכנסותיה של החברה, כולל בתקופה שלאחר הגשת כתב האישום, ולכך שמחדליה של החברה לא הוסרו, מעבר לגביית סכום של 38,000 ש"ח על ידי מס הכנסה ו- 23,000 ש"ח על ידי מס ערך מוסף, אשר הושגו לאחר עיקול רכוש של הנאשם. עוד התייחסו לכך שההליכים בתיק התמשכו בשל התנהלותו של הנאשם. לאור אלה ביקשו



להשית על הנאשם 12 חודשי מאסר בשל העבירות על פקודת מס הכנסה ו- 24 חודשי מאסר בשל העבירות על חוק מס ערך מוסף.

ב"כ הנאשם טען, ביחס לעבירות על פקודת מס הכנסה, כי מדובר בעבירות מחדליות בלבד, אשר לא היה בהן יסוד של מרמה פעילה, אלא רק המנעות מהגשת דו"חות. ביחס לעבירות על חוק מס ערך מוסף טען, כי החשבוניות הפיקטיביות אותן ניכה הנאשם אינן כוזבות לחלוטין, אלא משקפות עסקאות אמת אותן ביצע הנאשם ("חשבוניות זרות").

עוד הפנה ב"כ הנאשם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, ובכלל זה היותו אב לעשרה ילדים משתי מערכות נישואין. לאור כל אלה ביקש להשית על הנאשם עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

בפתח הדיון שנקבע לשימוע גזר הדין הציג ב"כ הנאשם דו"חות שהוגשו למס הכנסה, ביחס לתקופה מושא כתב האישום. עם זאת, הדו"חות הוגשו בהסתייגות של רואה החשבון אשר חתם עליהם, שכן לא היתה לו אפשרות לאמת חלק מהנתונים אשר נמסרו לו על ידי הנאשם (יתרות הספקים).

שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטיעוניהם.

הנאשם לא ביקש לומר דבר.

מתחם העונש הולם

בנסיבות הענין ראיתי לקבוע לעבירות מתחם עונש הולם אחד, שכן הן בוצעו ברצף אחד ופגעו באותם ערכים מוגנים, של נשיאה משותפת בנטל המס ושמירה על הקופה הציבורית.

לאורך תקופה של חמש שנים הפיקו הנאשמים הכנסות של מעל עשרה מיליון ש"ח, מבלי שדיווחו עליהן לרשויות ושילמו בגין מסים. למעשה, החברה פעלה רוב הזמן תוך התעלמות מקיומן של רשויות המס. יתרה מכך, גם לאחר שהוגש כתב האישום והתנהלו דיונים בהליך, החברה פעלה והנאשמים הפיקו הכנסות גבוהות, ועדיין לא ראה הנאשם לדווח על הכנסותיו ולשלם את המסים המתחייבים בגין. רק ימים בודדים לפני המועד אשר נקבע לשימוע גזר הדין הגישו הנאשמים דו"חות למס הכנסה, וגם אז הוגשו דו"חות אשר רואה החשבון אשר ערך אותם כלל בהם הסתייגות בשל כך שלא הוצגו לו נתונים מלאים.

רבות נאמר על חשיבותה של החובה להגשת דו"חות אמת במועד. ללא הגשת דו"חות לא תתכן גביית מסים וללא גביית מסים תתרוקן קופת המדינה. עבירה של אי הגשת דו"ח במועד אמנם נופלת בחומרתה מעבירות המס המטריאליות, באשר אין בה יסוד של מרמה, אלא רק של המנעות מביצוע חובה. עם זאת, אין להקל בה ראש ואין לראותה בסלחנות. הבסיס לגביית מס אמת הוא הגשת דו"חות נכונים במועד והמנעות מכך חותרת תחת בסיס זה. המדובר בחובתו הראשונית של כל עוסק אשר בלעדיה אין. חובה זו נועדה להגן על קיומה של מערכת מס יעילה והוגנת, אשר תבטיח מצד אחד את תקציבה של המדינה ומצד שני תביא לגבייה צודקת ושיוויונית של המס מכלל העוסקים והשכירים במשק.

לצד זאת, בתקופה בה כן דיווח הנאשם על הכנסותיו, הוא כלל בספריו כ- 200 חשבוניות פיקטיביות, וניכה באמצעותן שלא כדין תשומות בסכום כולל של כמעט חצי מיליון ש"ח. מדובר בעבירת מרמה לכל דבר, שכן היא כוללת שימוש במסמכים מזויפים על מנת להתחמק מתשלום מס תוך יצירת מצג כוזב כלפי הרשויות.



מלבד חומרת העבירות ופגיעתן בערכים מוגנים חשובים, אלו עבירות אשר הפתוי לבצען גדול וסיכויי התפיסה נמוכים. לפיכך יש מדיניות ענישה ראויה אמורה להרתיע נאשמים מבצוע עבירות דומות.

לענין הערכים המוגנים, ר' למשל 3641/06, צ'צ'קס נ' מדינת ישראל.

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם חברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור."

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשיהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטל ומכל בחינה שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עברייני המס ככל עברייני אחר שולח ידו ברכוש חברו - בהבדל שסיכויי תפיסתו של עברייני המסים נמוכים יותר ורווחיו לרוב גבוהים יותר מאלו של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתית אותו משלם עברייני רכוש אחר. לפיכך, על מדיניות הענישה לתת ביטוי לקלון שבעבירות מסים ולכך שאין הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו.

ר' בהקשר זה רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל, בפסקה יא':

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בוירסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (ראו בנוסף: רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2012)).

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעהן. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבות האישיות של העברייני יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של



המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריה לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות.

ר' גם רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.2013)[פורסם בנבו] :

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...] לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...]. עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

וכן ר' רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 2259/16, חנוכיב ופסיקה דומה רבה.

הטענה כי הנאשם הוציא בפועל את הסכומים אשר נכללו בחשבוניות הפיקטיביות אותן כלל בדו"חותיו לא הוכחה ולא הוצג בדל ראיה התומך בה. משכך, לא ראיתי לתת לה משקל. למעלה מהדרוש אוסיף, כי גם לו הייתי מקבל את הטענה שמדובר בחשבוניות "זרות" לא היה בכך כדי לגרוע מחומרת מעשיו של הנאשם או כדי להקל בענשו. ר' למשל רע"פ 1866/14, אופיר זקן, שם נפסק:

"אין חולק כי השימוש בחשבוניות הזרות איפשר למבקש לחמוק מתשלום מס אמת במשך שנים ובהיקף ניכר, ובכך לפגוע בעקרונות הבסיסיים העומדים מאחורי חובת תשלום המס, החלה על כלל הציבור. התחמקות שיטתית זו מתשלום מס אמת, מדגישה את הפסול הטמון במעשי המבקש, ואינני סבור כי יש בסיס לטענה, לפיה ראוי להקל בעונשו אך משום שהתחמקות זו נעשתה באמצעות שימוש בחשבוניות זרות, ולא תוך שימוש בחשבוניות פיקטיביות.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את מחזור ההכנסות הנכבד אותו העלים הנאשם, סכום המע"מ הגבוה שנוכה שלא כדין, משך התקופה בה נעברו העבירות והתחכום הכרוך בשימוש בחשבוניות פיקטיביות, המתבטא בריבוי החשבוניות (200 חשבוניות הנחזות להיות של ארבע חברות שונות).

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את העבירות הוא מאסר, לתקופה שבין שנה ועד שלוש שנים וכן קנס כספי.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1973, נשוי ואב לעשרה ילדים, שמונה מנישואין קודמים המצויים בחזקתו ושניים מנישואיו הנוכחיים.

לנאשם הרשעה קודמת משנת 1991 בעבירה של הצתה, בגינה נדון ל- 33 חודשי מאסר, וכן הרשעה בהעסקת שוהה

בלתי חוקי משנת 2006, בגינה נדון למאסר מותנה.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כי להערכת השירות ברקע העבירות "יכולות קוגניטיביות מונמכות" של הנאשם וכן ניתוק רגשי. עוד עלה, כי הנאשם טען לפני שירות המבחן כי פעל בתום לב וללא כוונה פלילית.

לאור נסיבותיו האישיות של הנאשם, המליץ שירות המבחן להטיל עליו עונש של מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

כאמור למעלה, חוב המס לא שולם, מלבד סכום של 51,000 ש"ח, אשר נגבה על ידי הרשויות בהליכי הוצאה לפועל ועיקול רכוש של הנאשם. הדו"חות למס הכנסה הוגשה רק ימים ספורים קודם לשימוע גזר הדין, אך בהסתייגות של רואה החשבון אשר חתם עליהם. למרות האיחור בהגשתם ולמרות הסתייגות רואה החשבון, נתתי משקל מסוים לזכות הנאשם להגשת הדו"חות, שכן יש בכך ללמד על ניסיונו להסיר את המחדלים.

חלופי הזמן

כתב האישום הוגש בחודש יוני 2014, אך ההליכים בתיק התארכו הרבה מעבר לסביר, בשל התנהלותו של הנאשם: מתוך 21 דיונים שהיו בתיק, הנאשם לא התייצב לששה דיונים, וההליכים בתיק הותלו בשל כך. כמו כן הנאשם החליף לא פחות מחמישה עורכי דין עד אשר מונתה הסניגוריה הציבורית לייצגו. יתרה מכך - הנאשם הודה במיוחס לו, חזר בו מהודאתו, ולאחר ביטול הכרעת הדין שב והודה במועד אשר נקבע לשמיעת ההוכחות, דבר אשר גרר התארכות נוספת של ההליכים.

משכך, חלופי הזמן בתיק נעוץ כולו בהתנהלותו של הנאשם, ולא נתתי לנתון זה כל משקל לזכות הנאשם.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו ואת העובדה כי הרשעותיו הקודמות הן מלפני שנים רבות ואינן רלוונטיות להליך.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שגם לאחר שהוגש כתב האישום והתיק נגדו התנהל לפני, המשיך לנהל את החברה ולהפיק ממנה הכנסות גבוהות, מבלי לדווח על הכנסותיה. הדבר מעיד על העדר מורא חוק של הנאשם ועל הצורך לייחס משקל ממשי לרכיב ההרתעה האישית בקביעת העונש בתוך המתחם.

עוד זקפתי לחובת הנאשם את העובדה שעד היום לא שילם את חוב המס, מעבר לסכום אשר נגבה ממנו בהליכי הוצאה לפועל ועיקול רכוש. המדובר בנתון משמעותי בתיקי מס, שכן הבעת החרטה של עבריין מסים אמורה להתבטא בראש ובראשונה בתשלום חוב המס.

אני ער לטענה, כי חוב המס לא שולם בשל חסרון כיס של הנאשם. הפסיקה קובעת, כי לא ניתן לתת משקל לענין זה. ר' רע"פ 7773/16, חננאל נ' מדינת ישראל, מיום 26.10.16, שם נפסק:

אציין, בהקשר זה, כי צדק בית משפט השלום בקביעתו כי את אי-הסרת המחדל מצידו של המבקש יש לשקול כשיקול רלוונטי לחומרה, ואין לקבל את הטענה כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך שאין ביכולתו של המבקש להסיר את מחדלו.



התקשיתי לקבל את האמור בתסקיר, בדבר יכולותיו הקוגניטיביות המונמכות של הנאשם: מעובדות כתב האישום עולה, כי הנאשם ניהל עסק, אשר לאורך חמש שנים הפיק הכנסות של מעל עשרה מיליון ש"ח. הדבר מלמד כי הנאשם מתפקד באופן תקין ומעלה במישור התעסוקתי ולאורך השנים ראה ברכה בעמלו - אך בחר שלא לחלוק את הצלחתו עם הרשויות.

לאור האמור למעלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש מאסר בצידו הנמוך-בינוני של המתחם

לפיכך גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת מס' 1, החברה

קנס בסך 50,000 ש"ח, אשר ישולם עד ליום 1.3.18.

נאשם מס' 2

- א. שמונה עשר חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 18.3.18.
- ב. שמונה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. חמישה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא עוון תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. קנס בסך 30,000 ש"ח או שלושה חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.3.18.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן כליאה ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ו' שבט תשע"ח, 22 ינואר 2018, במעמד הצדדים.